

Як бачимо, під час використання ейдетичної технології застосовуються нестандартні прийоми, які вчать дитину фантазувати, викликають у неї лише позитивні емоції. Саме завдяки ейдетичній технології можна перетворити вивчення нових іноземних слів на цікавий і творчий процес [9]. Таким чином, застосування ейдетичної технології передбачає розвиток творчого мислення, пам'яті та уяви, вміння швидко і точно відтворити отриману інформацію. Уміння уявляти й фан-тазувати допомагає легко сприймати, а потім і від-творювати цікаву інформацію без перевантаження учня, без зусиль на «зубріння» [10]. У школі, зазвичай, повторюється невдалий сценарій: запам'ятайте, вивчіть, запишіть слова в словник і вивчіть їх! А ейдетична технологія дозволяє розвивати творчість: уявіть собі, фантазуйте, розслабтеся! Така ситуація однозначно дає учням змогу комфортно здобувати нові знання. Складність описаної методики полягає лише в тому, що вона незвична. Її перевага: вимагає невеликих витрат часу для того, щоб навчити учнів засвоювати нові слова, уявляючи їх значення й образи-асоціації. Знання будь-якої мови — це система уявлень про вимовлене й написане. Уявляючи, фантазуючи та малюючи - учень грає. Проте така гра є працею, але не важкою. Учень грає в неї шоразу швидше, спритніше — і, як наслідок, під керівництвом учителя запам'ятовує за 40 годин до 2000 слів.

- Література**
1. Антошук Є. В. Швидка педагогічна допомога - вчимося запам'ятовувати/Антошук Є.В.- Ю КІМО; РУТА, 2001.
  2. Антошук Є. Знайомтеся, ваша пам'ять/Антошук Є.В.- К.; Шкільний світ, 2010.
  3. Антошко І., Дерябіна Н. Словник тренажер дієслів англійської мови. – Рівне: ПП ДМ, 2011. – 200 с.
  4. Васильєва Е. Е., Васильєв В. Ю. неправильных глагола с уникальной системой их запоминания/ Васильєва Е. Е., Васильєв В. Ю. -АСТ- Астрель, В КТ, 2010.
  5. Васильєва Е. Е., Васильєв В. Ю. Суперпам'ять для всіх/ Васильєва Е. Е., Васильєв В. Ю.- АСТ-Астрель: Хранитель, 2006.
  6. Гарибян С. А. Чудо-словарь Английский без английского (БЕ/Л)/ Гарибян С. А. - М.: ООО Самвел.ру: АС - Траст, 2008.
  7. Эрик В. Гуннемарк, Д. Спивак- Биретолитлот. Искусство изучать языки/Эрик В. Гуннемарк, Д. Спивак. - Эксмо, 2007.
  8. Лурья А. Р. Маленькая книжка о большой памяти/Лурья А. Р. - М.- Эйдос, 1996.
  9. Матюгин И. Ю. Методы развития памяти, образного мышления, воображения/Матюгин И. Ю. - М.: Эйдос, 1996.
  10. Rawdon Wyatt, Check Your English Vocabulary for IELTS; All You Need to Pass Your Exams (Vocabulary Workbook). - A&C Black, London, 2009.

Сайко М. А.,
аспірант катедри германської філології та перекладу імені Тараса Кияка
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

СТАНДАРТИЗАЦІЯ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ (ЗАСАДА ТЕРМІНОТВІРНОЇ ПОХІДНОСТІ)

Зважаючи на беззаперечне панування з'явища термінологічної неоднорідності в українській медичній термінології, постає нагальна потреба напрацювання основоположних засад її стандартизації. Запропонована розвідка провадиться на площині перекладового термінознавства, що уможливило висвітлювання питання *терміновтірної похідності* на матеріалах перекладних джерел та міжнародних термінологічних стандартів.

У контексті термінології сучасного українського перекладового термінознавства, що її напрацьовує автор цієї розвідки, необхідно зауважити, що його категорійний апарат значно відрізняється від того, що ним оперують загальне мовознавство та термінознавство. Дослідники, що здійснюють свої розсліди на

площині перекладового термінознавства, повинні послуговуватися терміном *варіантний відповідник*, а не *синонімний (синонімічний) термін* чи *термін-синонім*, позаяк *синоніми* – близькі за значенням слова, а *варіантні відповідники (терміни)* – лексеми, що мають спільний означуваний предмет, а отже однакове (а не близьке) лексичне значення.

Без пересадки можна ствердити, що співіснування однозначних термінів чужомовного та рідномовного походження, а також багате рідномовне терміновірне справилля, належать до одних із чинників, що сприяють зародженню з'явища термінологічної неоднорідності (з'явища варіантних відповідників). Автор цієї розвідки поділяє думку проф. Т. Кияка щодо того, що вжиток термінів чужомовного походження (термінів-інтернаціоналізмів) потрібно узгоджувати із вжитком термінів рідномовного походження (ХІ заповідь) [3, с. 45]. Однак у контексті стандартизації медичної термінології неабиякої значущості набувають уже наявні уніфіковані переліки термінів, до яких, приміром, належить український варіант «*Міжнародної анатомічної номенклатури*». Наразі чинною анатомічною номенклатурою є редакція І. Бобріка та В. Кошевнікова 2001 року, це – «*Міжнародний і національний стандарт, обов'язковий для позначення анатомічних структур у підручниках, навчальних посібниках, ... словниках, лекціях, статтях не лише з анатомії людини, а й усіх медичних дисциплін, де використовується анатомічна термінологія*» [1, с. 2]. Звідси можна висновувати, що запропоновані у ній відповідники до латинських термінів є матеріалом для подальшої стандартизації української медичної термінології. Окремої зауваги потребує однак той факт, що навіть вона містить низку *термінологічних симулякрів*, сторонніх тіл, що видають себе за «*природний і повновартісний «орган» української медичної терміносистеми*» [5, с. 116].

Яскравим прикладом багатозначності термінів (зокрема терміновірних первнів) у чинній анатомічній номенклатурі є похідні відповідники до латинських термінів *spina* та *medulla spinalis* (див. Табл. 1):

(-)ОСТЬ(-)	СПИННИЙ	(-)СПИННОМОЗКОВ(-)
(Spina – ость): Pars spinalis – остьова частина	Medulla spinalis – спинний мозок	A. spinalis – спинномозкова артерія Pia mater spinalis – спинномозкова м'яка оболонка
Fossa infraspinalis – підостьова ямка		
Ligg. interspinalia – міжостьові зв'язки		
M. semispinalis – півостьовий м'яз		
Lig. supraspinale – надостьова зв'язка		Nucleus supraspinalis – надспинномозкове ядро

Табл. 1. Багатозначність терміновірних первнів

Попри те, що відповідно до таблиці латинська лексема *spinalis* може відтворюватися як *остьовий*, *спинний* та *спинномозковий*, ці відповідники не є варіантними, а це означає, що вони не є взаємозамінними. *Надостьова зв'язка* (лат. *lig. supraspinale*), що є «*довгим волокнистим тяжем, що прикріплюється до верхівок остистих відростків усіх хребців*» [2, с. 175], має бути винятково *надостьовою*. Подібно до неї відповідником до латинської терміносполуки *nucleus supraspinalis* є *надспинномозкове ядро*, однак не *надостьове*. Причина такої розбіжності відповідників полягає винятково у тому, що деякі анатомічні структури є похідними від лексеми *spina* (укр. *ость*), інші – від терміносполуки *medulla spinalis* (укр. *спинний мозок*). Наприклад: (1) *lig. pterygospinale* (укр. *крило-остьова зв'язка*), *musculi interspinales* (укр. *міжостьові м'язи*), *m. semispinalis* (укр. *півостьовий м'яз*) тощо; (2) *rr. spinales* (укр. *спинномозкові гілки*), *tractus vestibulospinalis medialis* (укр. *присередній прискірково-спинномозковий шлях*), *fibrae olivospinales* (укр. *оливо-спинномозкові волокна*). Цілком логічно можна висновувати, що терміни, що мають безпосередню причетність до м'язів та м'язової системи, походять від латинського терміна *spina*, себто від *ости*. Інші ж складені терміни, що стосуються до спинного мозку та кодифіковані в анатомічній номенклатурі головню в розділах нервової та серцево-судинної систем, міститимуть лексему *спинномозковий*.

Цікаво прослідкувати, що ще один український варіант міжнародного термінологічного стандарту, зокрема МКХ-10, містить низку похідних від досліджуваних термінів, що були неоднорідно відтворені з англійської мови. Яскравим прикладом слугуватиме термін *intraspinal phlebitis*. Український варіант МКХ-10 містить спочатку *внутрішньохребтовий флебіт* (код G08), а потім – *спинномозковий флебіт* (код G95.1). Саме у цьому контексті вагому ролі повинна відіграти засада терміновірної похідності: приторост *intra-* означає *внутрішньо-*, а тому *intraspinal phlebitis* – *внутрішньоспинномозковий флебіт* (а не *внутрішньохребтовий чи спинномозковий*) [4]. Можна припускати, що однією з причин зародження з'явища термінологічної неоднорідності в українському перекладі МКХ-10 є той факт, що його було оприлюднено дещо раніше від чинної анатомічної номенклатури. Знаково також

прослідкувати, що його жодного разу не було офіційно перевидано, на що скоро, вочевидь, не буде потреби: 1 січня 2022 року чинності набуває МКХ-11. Саме тому автор цієї розвідки сподівається, що засада терміновірної похідності стане однією із головних для перекладачів та укладачів нового національного варіанту міжнародного термінологічного стандарту.

Отже, можна правдоподібно дійти висновку, що стандартизація медичної термінології вимагає титанічної праці не лише анатомів, але й філологів, що, послуговуючись засадою терміновірної похідності, посприяли б напрацюванню злагодженого та гармонізованого термінологічного стандарту.

Література:

1. Бобрик І. І., Ковешніков В. Г. Міжнародна анатомічна номенклатура. Київ: Здоров'я, 2001. 328 с.
2. Головацький А. С. Анатомія людини. Підручник у 3 т. Т. 1. Вид. 3. Вінниця: Нова книга, 2015. 368 с.
3. Кияк Т. Р. Заповіді українського термінознавства. Чернівці: Букрек, 2014. 56 с.
4. Міжнародна статистична класифікація хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я. Десятий перегляд. Укр. переклад у 3 томах. К.: Здоров'я, 1998.
5. Сайко М. А. У боротьбі за кожен термін: на шляху до створення німецько-українського медичного словника. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2018. № 37. Т. 3. С. 115–119.

Сіренко А.В.,

*Магістрантка кафедри англійської філології та перекладу
Київський університет імені Бориса Грінченка*

«ДИСКУРС ПОДОРОЖІ: ПРАГМАТИЧНО-ДИСКУРСИВНІ ОСОБЛИВОСТІ (НА МАТЕРІАЛІ «NATIONAL GEOGRAPHIC MAGAZINE»)»

Туризм – сфера, яка розвивається в унісон з усім світом, яка відчуває всі найменші порухи нашого активного і динамічного життя та чудово під них підлаштовується. Ця унікальна сфера колись виникла із можливостей, але і завжди їх надавала. З часом змінювались наміри подорожувати, з'являлись нові технології, світ ставав більш відкритим. Незмінним залишалось одне – бажання людей вивчати незвідане, досліджувати нове, дізнаватись більше про різні куточки нашої планети.

Метою нашого дослідження є визначення особливостей туристичного дискурсу на матеріалі відомого журналу про світ «NATIONAL GEOGRAPHIC MAGAZINE», а саме його розділу TRAVEL.

У широкому колі типологічного різноманіття виділяють туристичний дискурс, або дискурс подорожі, який попри наявність досліджень на цю тему, залишається в центрі дослідницьких інтересів сучасної лінгвістики.

«Одним з підходів до вивчення туристичного дискурсу є вивчення його як фахової мови (*Language for specific purposes*)» [3; 7, с. 25]. Не зважаючи на фрагментарність вивчення туризму як дисципліни з невизначеним об'єктом, туристичний текст є легко пізнаваним і його мова може вважатись професійною у певній сфері. Відтак мова туризму має і тематичний і комунікативний компонент. У комунікативній площині, мова туризму – це мова посередництва між професіоналами і потенційними туристами, яка може значно варіювати, в залежності від цілі цієї комунікації (інформувати, переконати). Комунікативний компонент має першорядне значення на будь-якому рівні туристичного процесу і його текстової реалізації. Адресат та адресант відіграють важливу роль у туристичному дискурсі, визначаючи ціль комунікації та стратегію її досягнення. Тематичний компонент відноситься до різних професійних сфер і може варіювати від географії, економіки, соціології, психології, до особливостей транспортної та туристичної інфраструктури, включаючи рекламу» [3; 6, с. 211].

Щодо жанрів туристичного дискурсу, то «Наразі існує декілька класифікацій, але жодна з них не є вичерпною, тому що в умовах глобальної інтернет-комунікації з'являються нові жанрові форми, які інколи є поєднанням вже існуючих жанрів. Найбільш поширеними письмовими жанрами туристичного дискурсу є путівник, щоденник подорожі, проспект, брошура, буклет, інформаційно-рекламні матеріали, а також комп'ютерно опосередковані жанри, що представлені на сайтах туристичних агенцій, музеїв, форумів (віртуальна екскурсія, відгуки туристів, що мають певні структурно-семантичні особливості та ін.)» [2].

Оскільки об'єктом нашого дослідження є статті саме онлайн-журналу, то необхідно зазначити, що «В результаті процесів глобалізації другої половини ХХ – початку ХХІ ст. з'явилися нові форми культури і міжкультурної комунікації. Більшість населення Землі вже не уявляє собі життя без відпусток і робочих